

WK's schaken en dammen raken in de vergetelheid

In een opvallend goed gevulde theaterzaal in Emmeloord kreeg de damwereld zaterdag tijdens de opening van haar WK een hart onder de riem gestoken van een 'concurrent'. Gijs van der Scheer, directeur van de Nederlandse Bridge Bond, declameerde dat de honderdjarige dambond "een succes in handen heeft dat nog honderden jaren kan voortbestaan".

"Waarom verdwijnen de denksporten niet?", vraagt Van der Scheer zich af. "Tot wilde jaloezie van spelletjesmarketeers worden de denksporten nog steeds in veel meer dan honderd landen op hoog en laag niveau massaal beoefend." Hij noemde het WK dammen een top-event, net als zijn eigen WK bridge dat later dit jaar in Nederland wordt gehouden.

De kracht van overleven tussen gamecomputers, smartphones en inventieve bordspelen zit volgens hem in de combinatie van eerlijke competitie, taalafhankelijkheid, complexiteit verpakt in eenvoud en de bevredigende gedachte dat de uitkomst van de wedstrijd iets zegt over onze eigen slimheid. Daar is internet bijgekomen, als machtig communicatiemiddel.

De vraag is echter hoe levend de traditionele bordspelen nog zijn in vergelijking met de massaal beoefende computerspelen. Jongeren schuiven hier in huis wel eens achter het voor het grijpen liggende schaakbord. Dat incidentele partijtje is niets vergeleken met de etmalen die achter de pc worden geïnvesteerd in een spel als Warcraft.

Voor de finales van de World Cybergames in 2010 was de prijzenpot het tienvoudige van het bedrag waarvoor de mondiale damelite momenteel in Emmeloord speelt. Nog erger is dat sinds 2002 het WK dammen slechts eenmaal buiten Nederland is georganiseerd, wegens gebrek aan belangstelling (sponsors) elders.

De bordspelen zijn uit de publiciteit aan het verdwijnen. De interna-

tionale persbureaus zwijgen niet alleen het WK dammen dood, maar zelfs het kandidatentoernooi van de schakers. De eerste schifting in het Russische Kazan is al voorbij, donderdag beginnen de halve finales. In tegenstelling tot vroeger, voltrekt de strijd zich in de anonimiteit.

Het enige nieuwsfeit dat erover werd verspreid, was vorig jaar het besluit van de negentienjarige wonderchaker Carlsen om niet deel te nemen. Hij vindt dat wereldkampioen Anand met een zekere finaleplaats te veel privileges heeft.

Daarin heeft hij gelijk. Het systeem van een wereldkampioen die in een zetel op zijn uitdager wacht, past niet in deze tijd. Maar oude wonden in een recent verdeelde schaakwereld konden niet meteen weer worden opengereten.

De mondiale schaakfederatie Fide had het kandidatentoernooi al fors op de schop genomen. Organisatoren en sponsors zitten niet meer te wachten op maanden durende uitputtingsslagen met eindeloze reeksen partijen die meestal tot remise voeren. De huidige drie ronden worden in drie weken afgehandeld in korte knock-out matches, eerst van vier en in de finale van zes partijen. De WK-match volgend jaar gaat over twaalf ronden.

Voor de traditionalisten is dat een gruwel, in zo'n korte tijdsspanne zou geluk een grotere rol spelen dan de ware krachtsverhouding. Maar hoe ver kan je daarin gaan? De legendarische Nederlandse dammer Ton Sijbrands zou liefst géén tijdsliemiet aan een partij stellen. Beslissende partijen in een verhoogd speeltempo zijn wat hem betreft een doodzonde. Toch zijn ze inmiddels ingeburgerd, ook in het schaken.

Voor de liefhebbers: nadat oudgedienden Kamsky en Gelfand zondag met een 'normale' beslissing de halve finales van het kandidatentoernooi bereikten, deden gisteren Griischuk en Kramnik dat via rapidpartijen.